

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wiedza o historii języka kaszubskiego - fonetyka (Ćw. audytoryjne), PG_00145548						
Kierunek studiów	Etnofilologia kaszubska (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Języka Polskiego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Lucyna Warda-Radys					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Poznanie rozwoju odmiany literackiej kaszubszczyzny (procesów fonetycznych) na przykładach z tekstów literatury kaszubskiej i na podstawie nazw własnych (toponimów) na tle najważniejszych procesów językowych dokonanych w historii języka polskiego.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOFL3_K08] widzi potrzebę dbania o dziedzictwo narodowe, poprawność i czystość języka dla zachowania tożsamości jednostkowej i zbiorowej, ma świadomość kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	Ma świadomość ewolucji języka i rozumie potrzebę dbania o język jako zjawisko kulturowe.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOFL3_U06] posiada umiejętność merytorycznego argumentowania (w mowie i w piśmie) z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowaniem własnych wniosków	Bierze udział w dyskusjach, wykorzystuje zdobytą wiedzę do formułowania własnych wniosków.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOFL3_U02] posiada elementarne umiejętności badawcze niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk językowych, szczególnie dotyczących polszczyzny i kaszubszczyzny literackiej	Planuje i organizuje swoją pracę w zakresie badania zjawisk fonetycznych w historii języka polskiego i kaszubskiego, krytycznie ocenia jej efekty.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ETNOFL3_W03] ma zaawansowaną wiedzę o historii kaszubszczyzny literackiej na tle innych języków słowiańskich zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w wybranej sferze edukacyjnej, kulturalnej lub promocyjno-reklamowej	Ma rozszerzoną wiedzę szczegółową z zakresie fonetyki języka prasłowiańskiego, języka polskiego i kaszubskiego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	Kaszubszczyzna jako język słowiański. Najważniejsze procesy fonetyczne, które dokonały się w kaszubszczyźnie na przestrzeni dziejów (na tle zmian w języku polskim i innych językach słowiańskich). Status języka kaszubskiego.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	czynny udział w ćwiczeniach: systematycznego przygotowywanie w formie ustnej i/ lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego, wykonywanie ćwiczeń i zadań podczas zajęć	80.0%	30.0%
	pisemne kolokwium lub cykl sprawdzianów z zagadnień wskazanych przez prowadzącego	51.0%	70.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Długosz-Kurczabowa K., Dubisz S., Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 2006(fragmenty); Klemensiewicz Z., Lehr-Splawiński T., Urbańczyk S., Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1955 (fragmenty); Rospond S., Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa 1999 (fragmenty), Treder J., Spõdlowõ wiedzõ ò kaszëbiznie, Oficyna Czeć, Gduńsk 2009. Język kaszubski. Poradnik encyklopedyczny, red. J. Treder, wyd. 2., Gdańsk 2006 J. Zieniukowa, Kaszubszczyzna, [w:] Język polski, pod red. S. Gajdy, Opole 2001, s. 477-491; J. Pòmierskõ, D.-V. Paždjerski, J. Tréder, Jazëk kaszëbsczi, tł. D. Majkõwsczi, Gduńsk 2015.	

	Uzupełniająca lista lektur	Atlas językowy kaszubszczyzny i dialektów sąsiednich. Oprac. Zespół Zakładu Słowianoznawstwa PAN pod kier. Zdzisława Stieberta; · Breza E., Treder J., Gramatyka kaszubska. Zarys popularny, Gdańsk 1981; · Breza E. (red.), Najnowsze dzieje języków słowiańskich: Kaszubszczyzna. Kaszëbizna, Opole 2001; · Popowska-Taborska H., Kaszubszczyzna. Zarys dziejów, Warszawa 1980; · Popowska-Taborska H., Boryś W., Leksyka kaszubska na tle słowiańskim, Warszawa 1996; · Zasady pisowni kaszubskiej, wyd. 2, Gdańsk 1984. · Treder J., Historia kaszubszczyzny literackiej. Studia, Wyd. UG, Gdańsk 2005.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Miejsce języków polskiego i kaszubskiego w grupie języków indoeuropejskich. 2. Prasłowiański system samogłoskowy (i prawa nim rządzące: prawo korelacji palatalności i prawo sylaby otwartej) i system spółgłoskowy. 3. Rozwój jerów (wokalizacja, redukcja, wydłużenie zastępcze). 4. Tzw. przegłos lechicki (warunki, chronologia). 5. Rozwój grup typu Tort ToIT TerT Telt w językach słowiańskich. 6. Rozwój samogłosek nosowych w języku kaszubskim. 7. Palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych (oraz kaszubska afryktywizacja). 8. Palatalizacje spółgłosek *s *z *t *d *r oraz grup spółgłoskowych *kt *gt *st *zd *sk *zg. Kaszubienie. 9. Rozwój sonatów w kaszubszczyźnie. 10. Iloczas i losy samogłosek długich i krótkich w języku kaszubskim.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.